Kacper Walkusz

Projekt - Analiza żywności



Cel Projektu

- Celem projektu jest omówienie zdrowej żywności
- W projekcie zbadana została zależność indeksu oraz ładunku glikemicznego produktów spożywczych
- Przedstawione zostały marki żywności pod kątem wartości odżywczych, stopniu przetworzenia oraz występowania szkodliwych substacji oraz dodatków do żywności

Indeks glikemiczny l ładunek glikemiczny

Kategorie produktów w bazie

Baked products

Beverages

Dairy

Fast foods

Fruits

Grains

Greens

Meat

Mushrooms

Nuts

Oils and sauces

Seafood

Soups

Spices

Sweets

Vegetables

Other

Produkty mączne

Napoje

Nabiał

Fast foody

Owoce

Ziarna

Zielenina

Mięso

Grzyby

Orzechy

Oleje i Sosy

Owoce morza

Zupy

Przyprawy

Słodycze

Warzywa

Inne

Indeks glikemiczny

- Indeks glikemiczny (IG) jest ważnym narzędziem służącym do pomiaru wpływu różnych pokarmów na poziom cukru (glukozy) we krwi.
- Określa się go, porównując wpływ danego pokarmu zawierającego węglowodany na poziom cukru we krwi z wpływem czystej glukozy, której przypisano wartość GI równą 100.
- Pokarmy o wysokim IG szybko podnoszą i obniżają poziom cukru oraz insuliny we krwi, natomiast te o niskim IG powodują wolniejszy i bardziej stabilny wzrost i spadek tych poziomów.

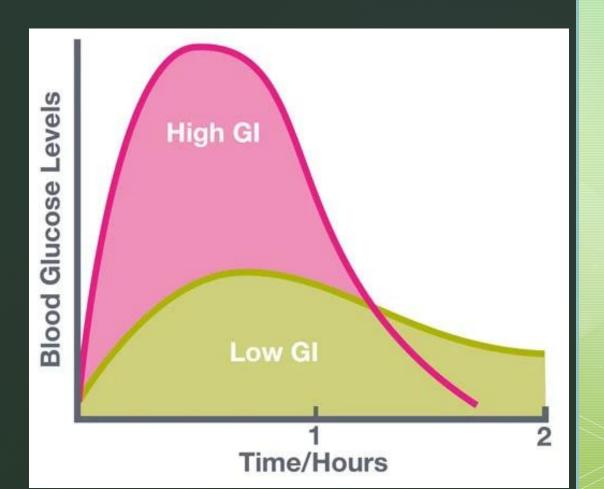
Indeks glikemiczny

Poziomy indeksu glikemicznego:

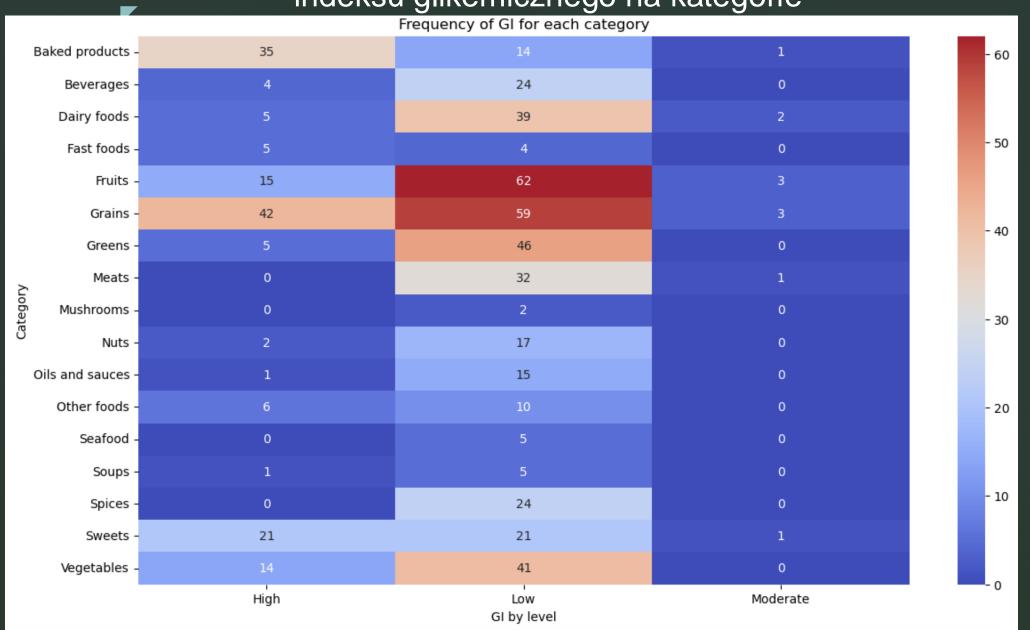
Niski: 55 lub mniej

• Średni: 56-69

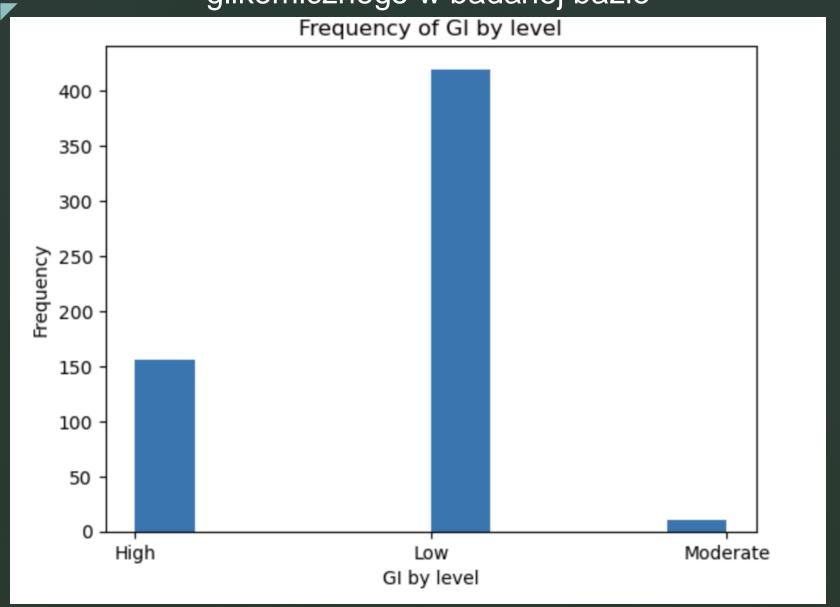
Wysoki: 70 i więcej



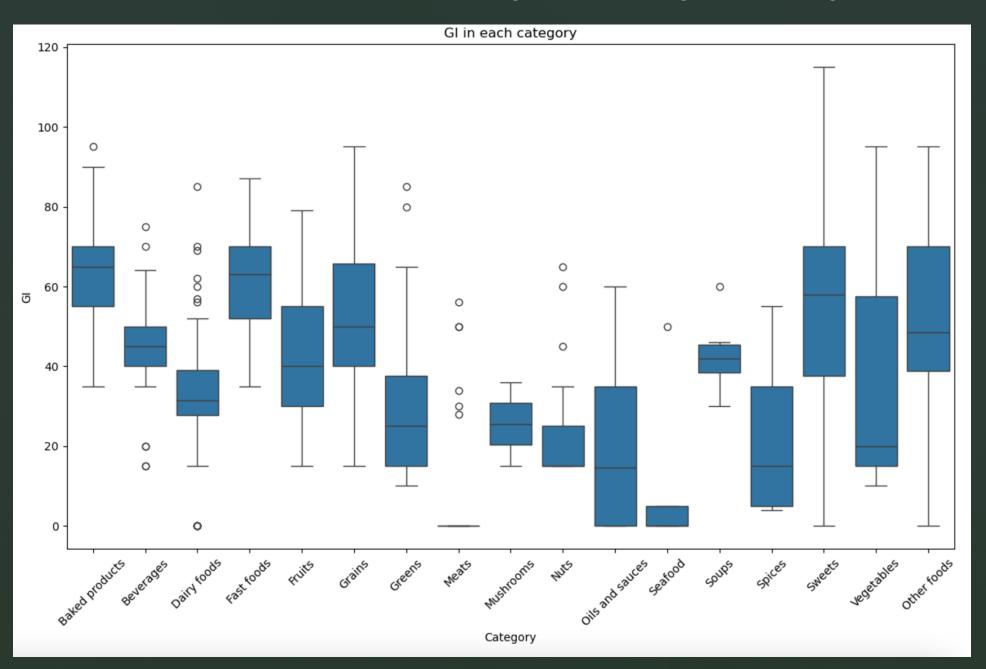
Częstotliwość wystąpień poszczególnych poziomów indeksu glikemicznego na kategorie



Częstotliwość wystąpień poziomów indeksu glikemicznego w badanej bazie



Rozkład wartości indeksu glikemicznego na kategorie



Ładunek glikemiczny

- Ładunek glikemiczny mierzy wpływ żywności na poziom cukru we krwi, uwzględniając nie tylko szybkość przekształcania pokarmu w glukozę, ale także ilość węglowodanów, które zawiera.
- Jest to powiązane z indeksem glikemicznym, który pokazuje, jak szybko dany produkt zmienia się w glukozę, w skali od 1 do 100 (gdzie 100 to najszybsza konwersja). Ładunek uwzględnia oba te aspekty, dając pełniejszy obraz wpływu pokarmu na organizm.

Ładunek glikemiczny

Poziomy ładunku glikemicznego:

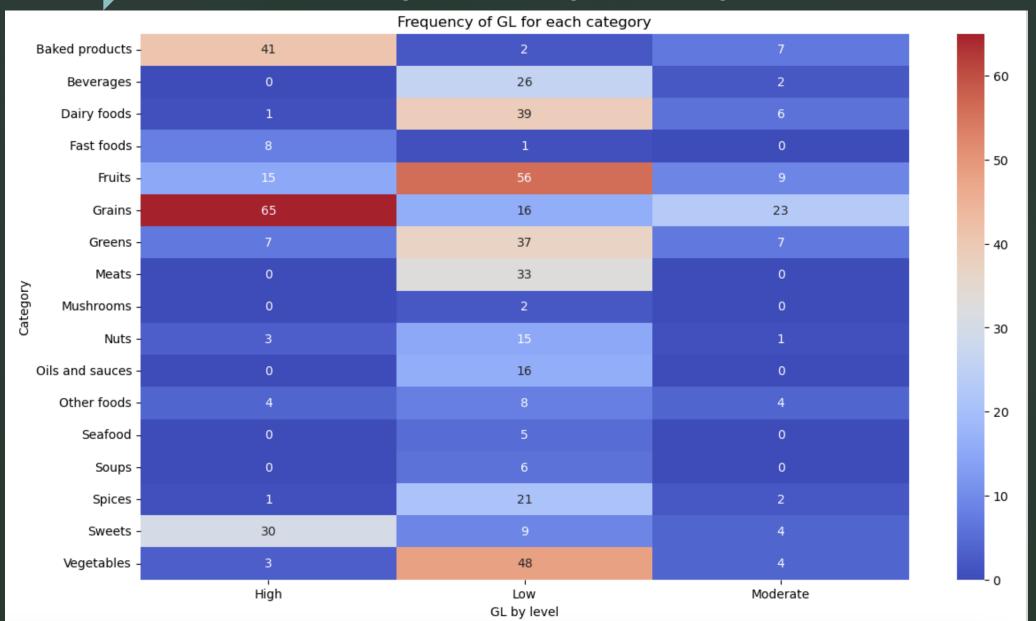
Niski: 10 lub mniej

$$\texttt{\textit{Ladunek glikemiczny}} = \frac{\textit{indeks glikemiczny} \times \textit{węglowodany}}{100}$$

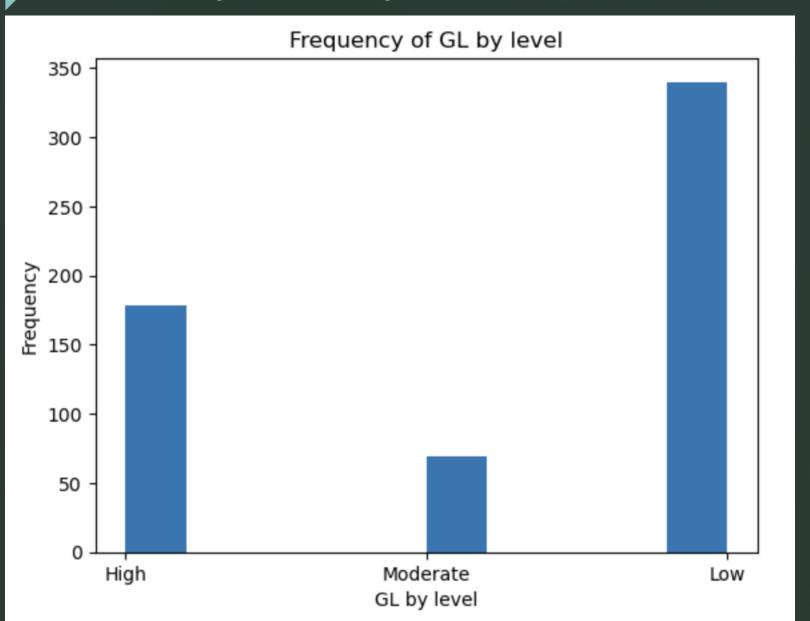
• Średni: 11-19

Wysoki: 20 i więcej

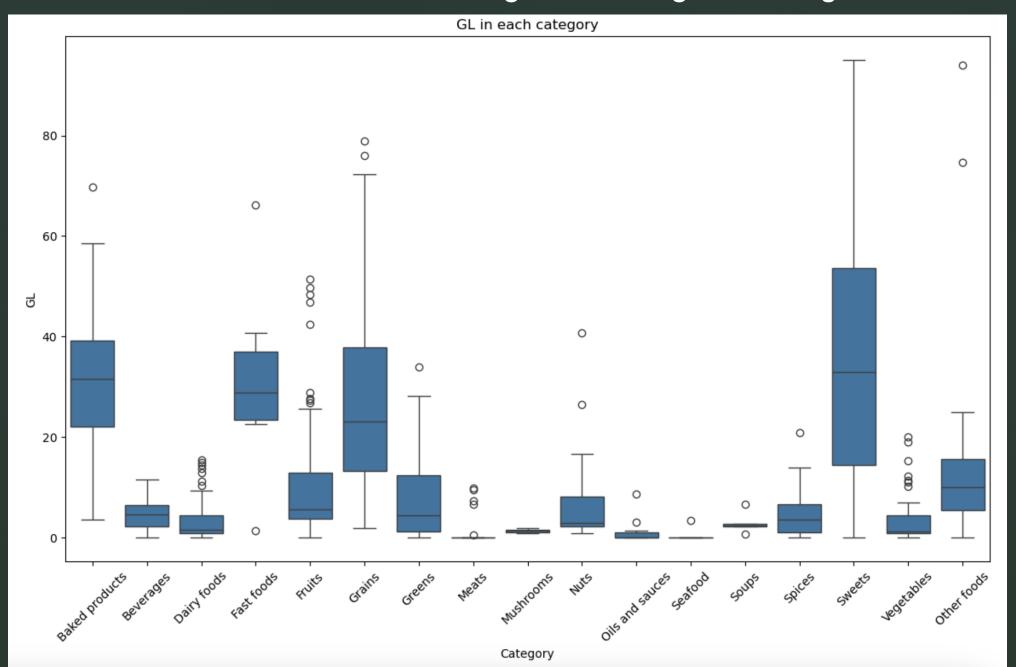
Częstotliwość wystąpień poszczególnych poziomów ładunku glikemicznego na kategorie



Częstotliwość wystąpień poziomów ładunku glikemicznego w badanej bazie



Rozkład wartości ładunku glikemicznego na kategorie



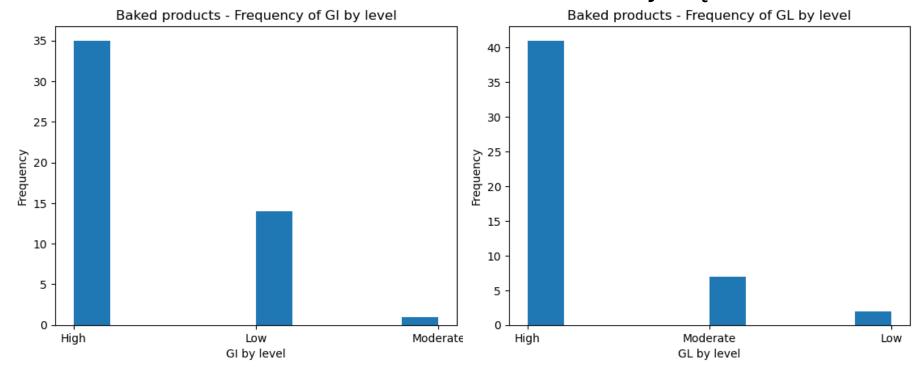
Porównanie wartości

Indeks glikemiczny

a

Ładunek glikemiczny

Indeks glikemiczny, a ładunkek glikemiczny Produkty mączne



Top 3 GI and GL Values in baked products category

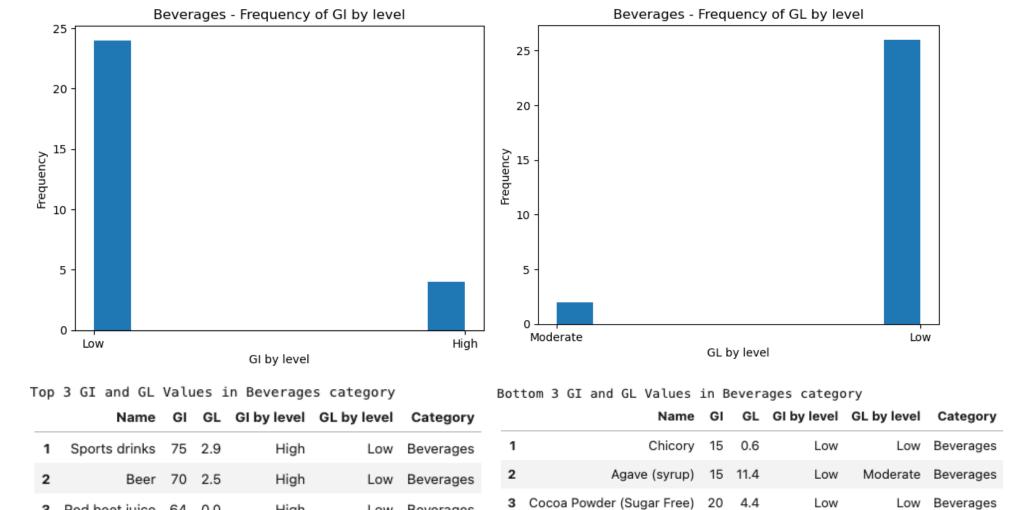
| | Name | GI | GL | GI by level | GL by level | Category |
|---|-------------------------|----|------|-------------|-------------|----------------|
| 1 | Baguette (white) | 95 | 46.5 | High | High | Baked products |
| 2 | Bakery products (wheat) | 90 | 33.9 | High | High | Baked products |
| 3 | Gluten free white bread | 90 | 14.0 | Hiah | Moderate | Baked products |

Bottom 3 GI and GL Values in baked products category

| Category | GL by level | Gi by level | GL | GI | Name | |
|----------------|-------------|-------------|------|----|---|---|
| Baked products | Moderate | Low | 12.7 | 35 | Germinated bread | 1 |
| Baked products | Low | Low | 3.6 | 40 | Buckwheat pancakes | 2 |
| Baked products | Moderate | Low | 17.2 | 40 | Shortbread Cookies (Integral Flour, Sugar Free) | 3 |

Produkty mączne w znacznym stopniu wpłyną na poziom glukozy we krwi.

Indeks glikemiczny, a ładunkek glikemiczny Napoje



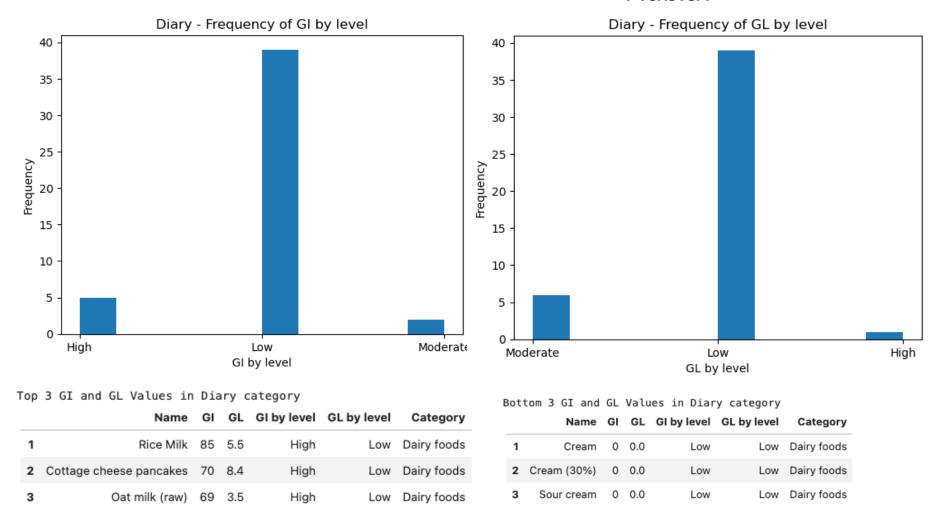
Napoje w nieznacznym stopniu wpłyną na poziom glukozy we krwi.

Low Beverages

High

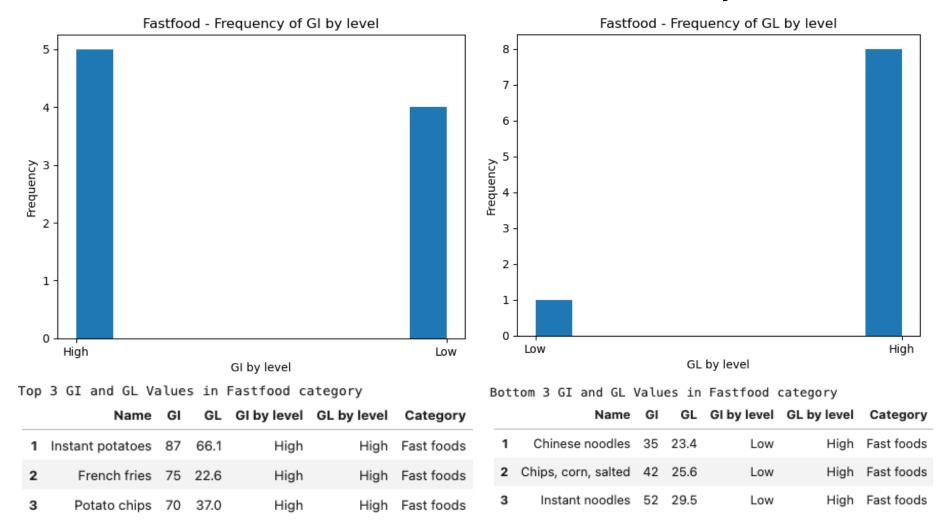
3 Red beet juice 64 0.0

Indeks glikemiczny, a ładunkek glikemiczny Nabiał



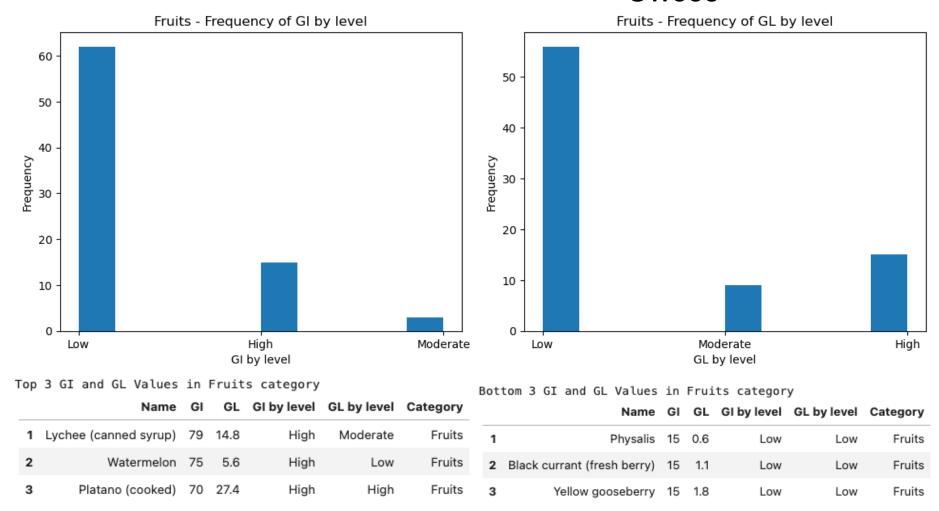
Nabiał w nieznacznym stopniu wpłynie na poziom glukozy we krwi.

Indeks glikemiczny, a ładunkek glikemiczny Fastfoody



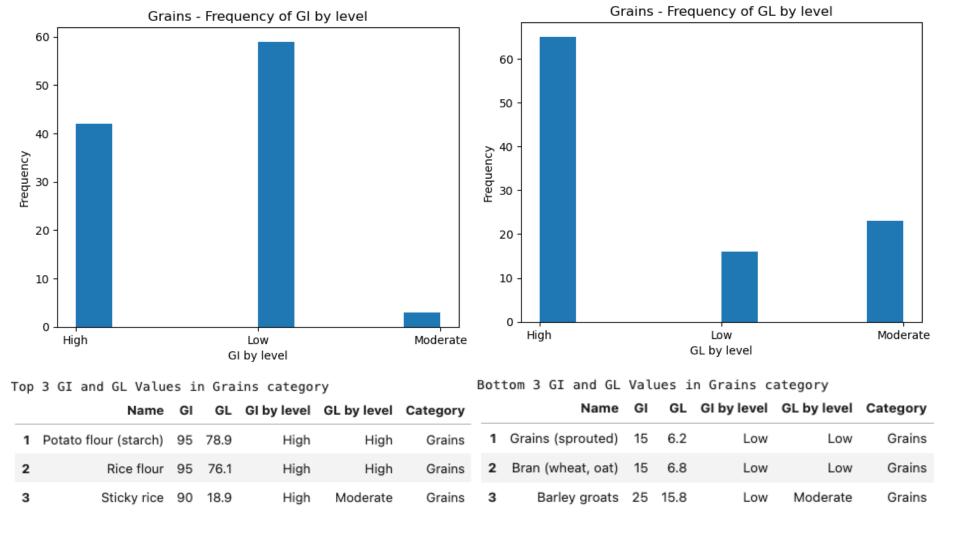
Fastfoody w znacznym stopniu wpłyną na poziom glukozy we krwi.

Indeks glikemiczny, a ładunkek glikemiczny Owoce



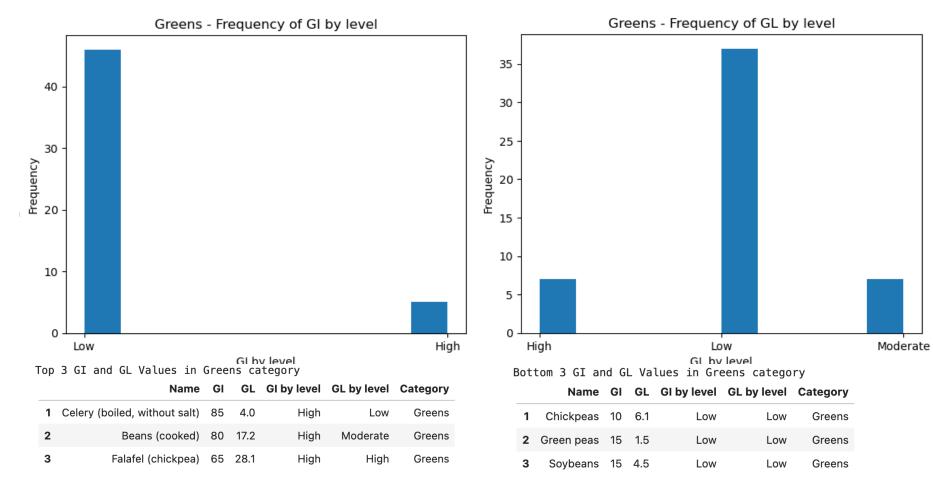
Owoce w nieznacznym stopniu wpłyną na poziom glukozy we krwi.

Indeks glikemiczny, a ładunkek glikemiczny Ziarna



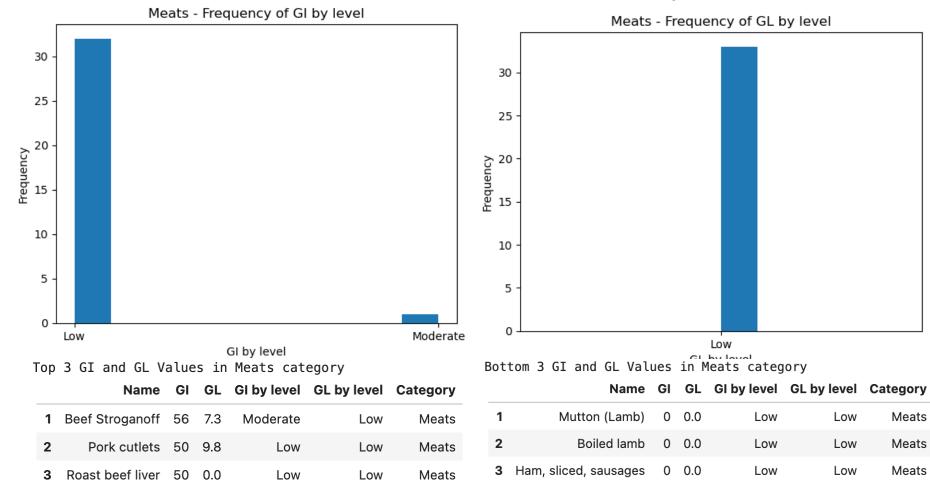
Ziarna w umiarkowanym stopniu wpłyną na poziom glukozy we krwi.

Indeks glikemiczny, a ładunkek glikemiczny Zielenina



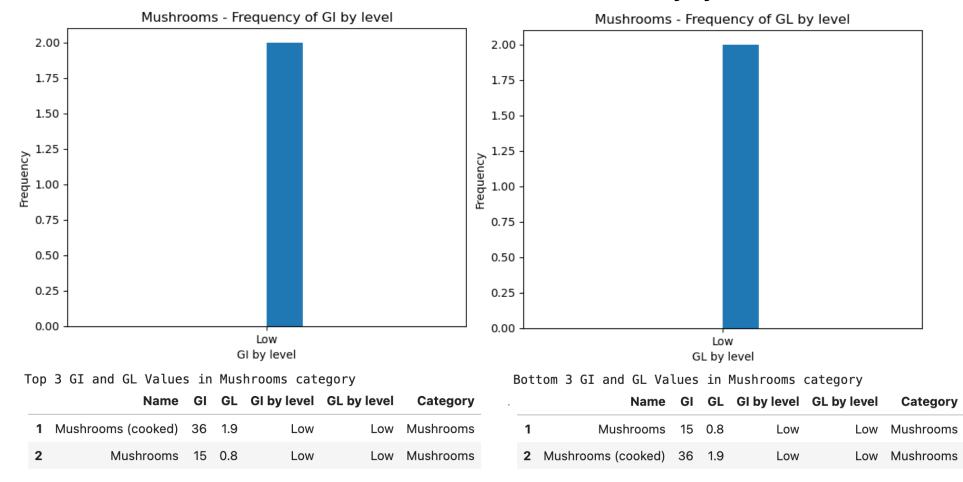
Zielenina w nieznacznym stopniu wpłynie na poziom glukozy we krwi.

Indeks glikemiczny, a ładunkek glikemiczny Mięso



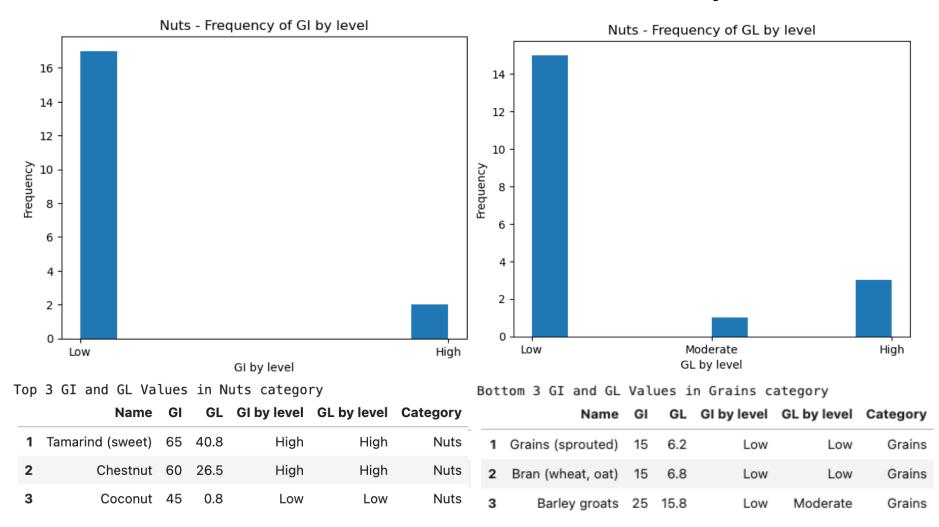
Mięso w nieznacznym stopniu wpłynie na poziom glukozy we krwi.

Indeks glikemiczny, a ładunkek glikemiczny Grzyby



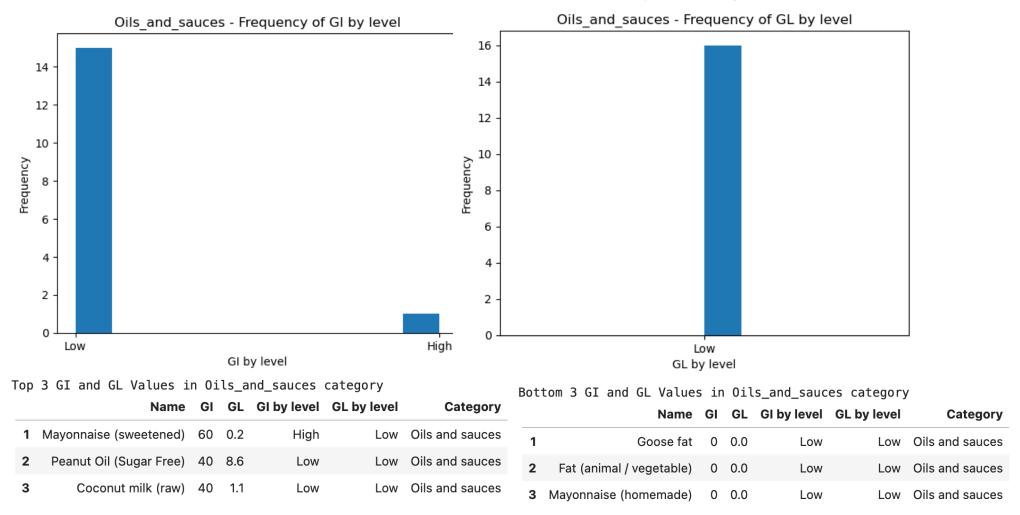
Grzyby w nieznacznym stopniu wpłyną na poziom glukozy we krwi.

Indeks glikemiczny, a ładunkek glikemiczny Orzechy



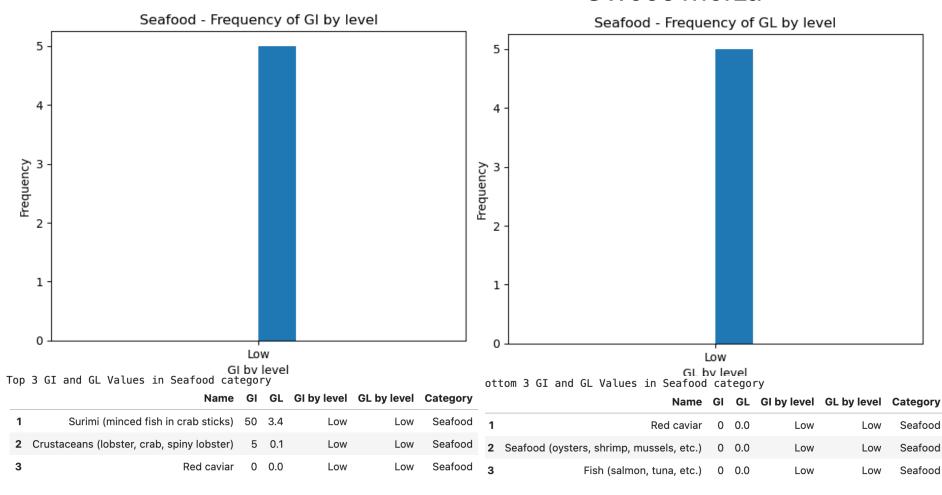
Orzechy w nieznacznym stopniu wpłyną na poziom glukozy we krwi.

Indeks glikemiczny, a ładunkek glikemiczny Oleje i sosy



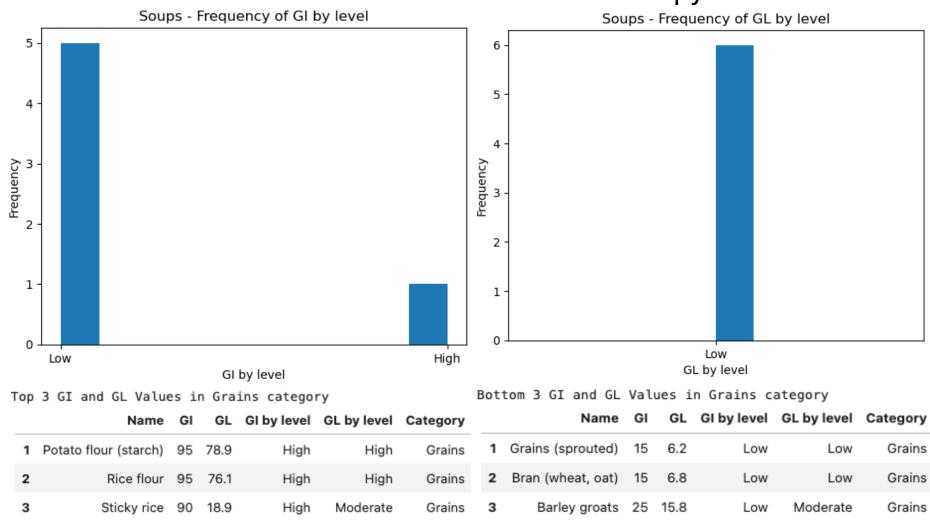
Oleje i sosy w nieznacznym stopniu wpłyną na poziom glukozy we krwi.

Indeks glikemiczny, a ładunkek glikemiczny Owoce morza



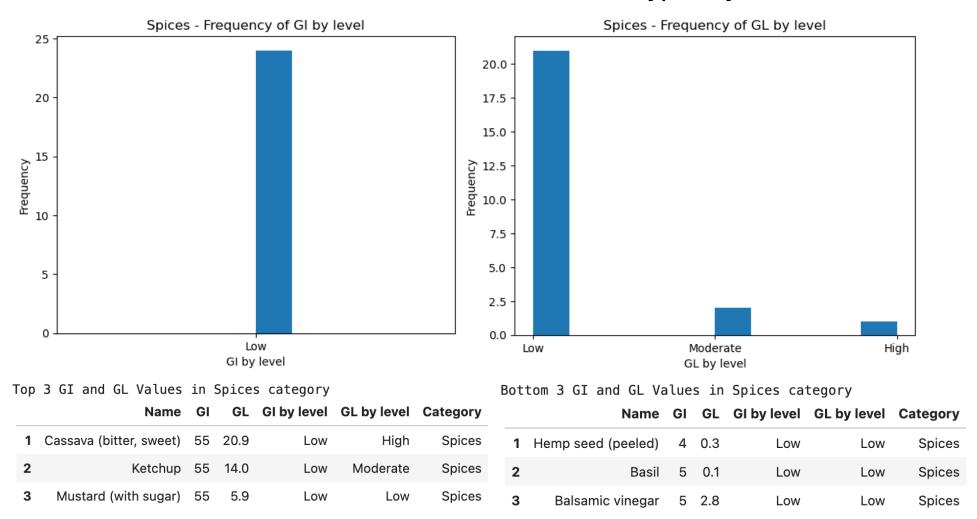
Owoce morza w nieznacznym stopniu wpłyną na poziom glukozy we krwi.

Indeks glikemiczny, a ładunkek glikemiczny Zupy



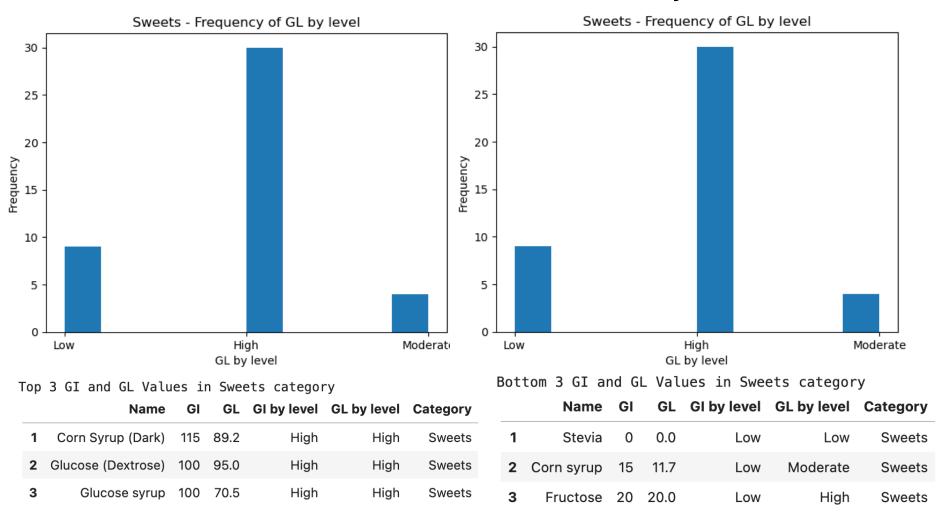
Zupy w nieznacznym stopniu wpłyną na poziom glukozy we krwi.

Indeks glikemiczny, a ładunkek glikemiczny Przyprawy



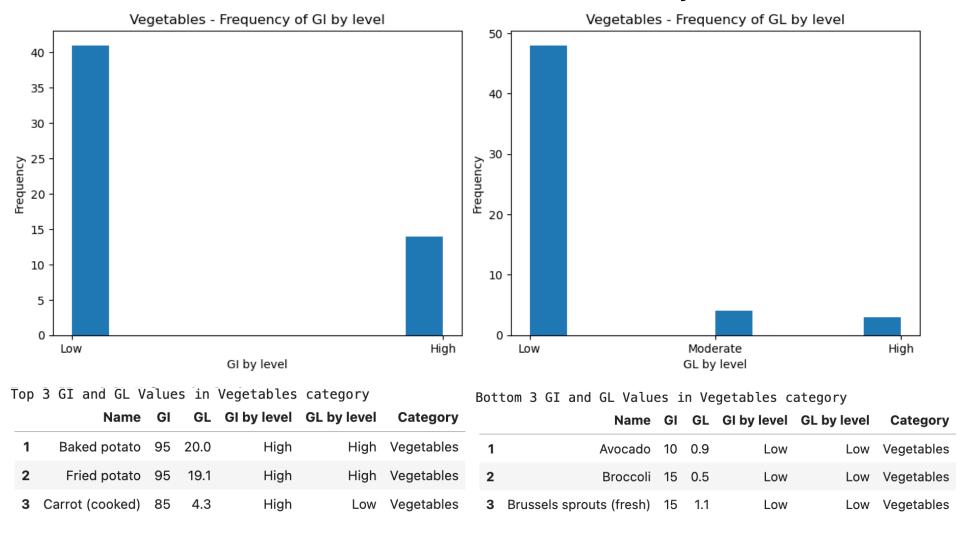
Przyprawy w nieznacznym stopniu wpłyną na poziom glukozy we krwi.

Indeks glikemiczny, a ładunkek glikemiczny Słodycze



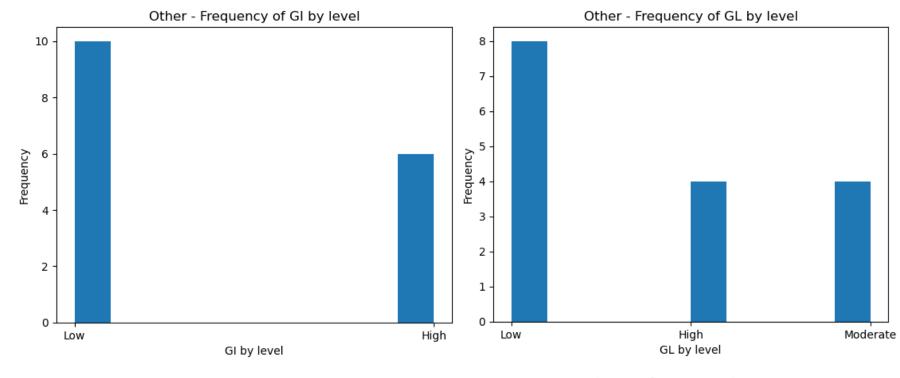
Słodycze w znacznym stopniu wpłyną na poziom glukozy we krwi.

Indeks glikemiczny, a ładunkek glikemiczny Warzywa



Warzywa w nieznacznym stopniu wpłyną na poziom glukozy we krwi.

Indeks glikemiczny, a ładunkek glikemiczny Inne



Top 3 GI and GL Values in Other category

Bottom 3 GI and GL Values in Other category

| | Name | GI | GL | GI by level | GL by level | Category | | Name | GI | GL | GI by level | GL by level | Category |
|---|-----------------|----|------|-------------|-------------|-------------|---|-----------|----|-----|-------------|-------------|-------------|
| 1 | Maltodextrin | 95 | 94.0 | High | High | Other foods | 1 | Egg | 0 | 0.0 | Low | Low | Other foods |
| 2 | Dumplings | 86 | 24.9 | High | High | Other foods | 2 | Palm pulp | 20 | 1.2 | Low | Low | Other foods |
| 3 | Tapioca (dried) | 85 | 74.6 | High | High | Other foods | 3 | Yeast | 35 | 6.3 | Low | Low | Other foods |

Inne produkty w średnim stopniu wpłyną na poziom glukozy we krwi.

Wniosek

- W celu utrzymania prawidłowego poziomu cukru należy spożywać produkty z kategorii takich jak: napoje, nabiał, owoce, zielenina, mięso, grzyby, orzechy, oleje i sosy, owoce morza, zupy, przyprawy oraz warzywa
- Natomiast należy unikać produktów z kategorii : produkty mączne, fastfoody oraz słodycze

Wartość odżywcza
 Stopień przetworzenia
 Olej palmowy
 Dodatki do żywności

Baza Open Food Facts

- Darmowa, otwarta platforma gromadząca informacje o produktach spożywczych, tworzone przez społeczność z całego świata.
- Platforma pomaga konsumentom w dokonywaniu świadomych wyborów żywieniowych oraz promuje przejrzystość w przemyśle spożywczym.
- Baza jest ciągle rozwijana przez społeczność wolontariuszy

Obiekt badań

- Obiektem badań jest sprawdzenie stopnia przetworzenia oraz wartości odżywczych produktów marek występujących w sklepach w Polsce
- Przestawiona została również częstotliwość występowania oleju palmowego.
- Ukazano, także dodatki do żywności oraz ich ilość w produktach z bazy

Sklepy oraz marki występujące w bazie

Tesco

Auchan

Carrefour

Lidl

Kaufland

Netto

Dino

Biedronka

Żabka

Lidl

Carrefour

Auchan

Danone

Biedronka

Lays

Dawtona

Pilos

Tarczyński

Bakoma

Vitanella

Roleski

Tymbark

Piątnica

Mlekovita

Łowicz

Lisner

Kraina Wędlin

Sokołów

Delikate

Hortex

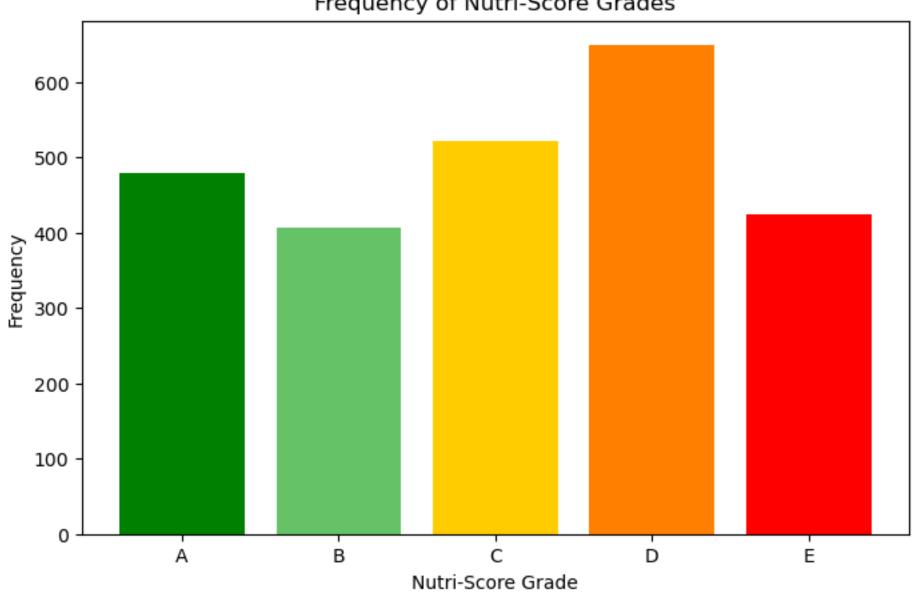




- Nutri-Score to system znakowania produktów spożywczych kolorami i literami od A do E
- Ocenia produkty na podstawie ich wartości odżywczych, takich jak zawartość kalorii, cukru, tłuszczu, soli, białka, błonnika oraz zawartość owoców, warzyw i orzechów
- Im więcej składników odżywczych korzystnych dla zdrowia (np. błonnik, białko, owoce), tym wyższa ocena. Z kolei wysokie ilości składników takich jak sól, cukier i tłuszcz mogą obniżać ocenę produktu.

Częstotliwość wystąpień poszczególnych wartości Nutriscore

Frequency of Nutri-Score Grades



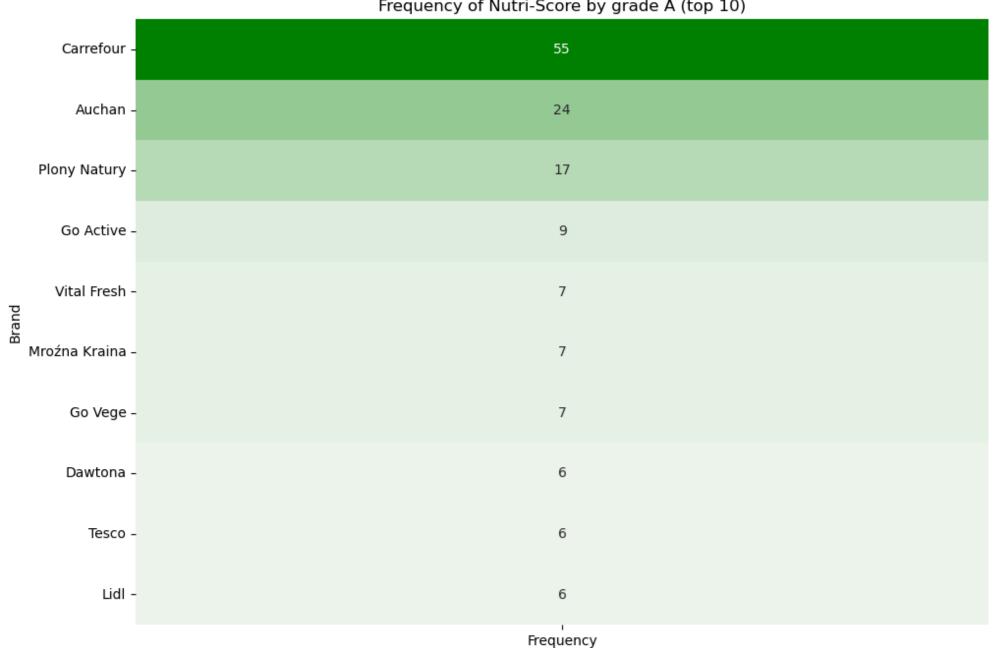
Częstotliwość wystąpień wartości Nutri-score A

Frequency of Nutri-Score by grade A (top 10)

- 50

- 20

- 10



Częstotliwość wystąpień wartości Nutri-score B

- 40

- 35

- 30

Frequency

- 20

- 15

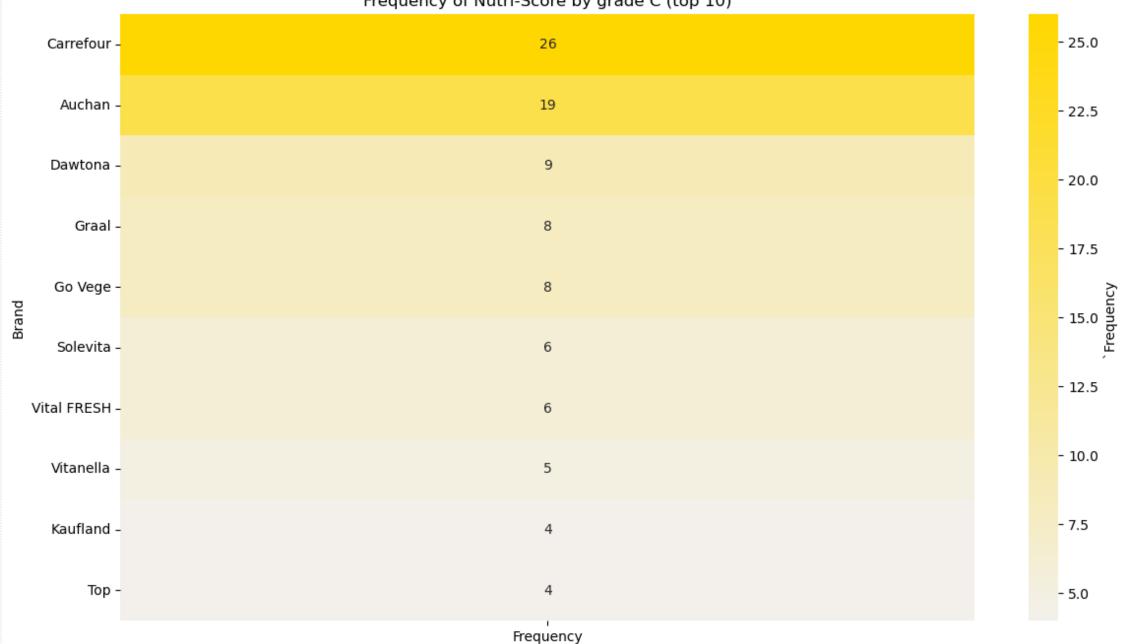
- 10



Frequency

Częstotliwość wystąpień wartości Nutri-score C

Frequency of Nutri-Score by grade C (top 10)



Częstotliwość wystąpień wartości Nutri-score D

45

- 40

- 35

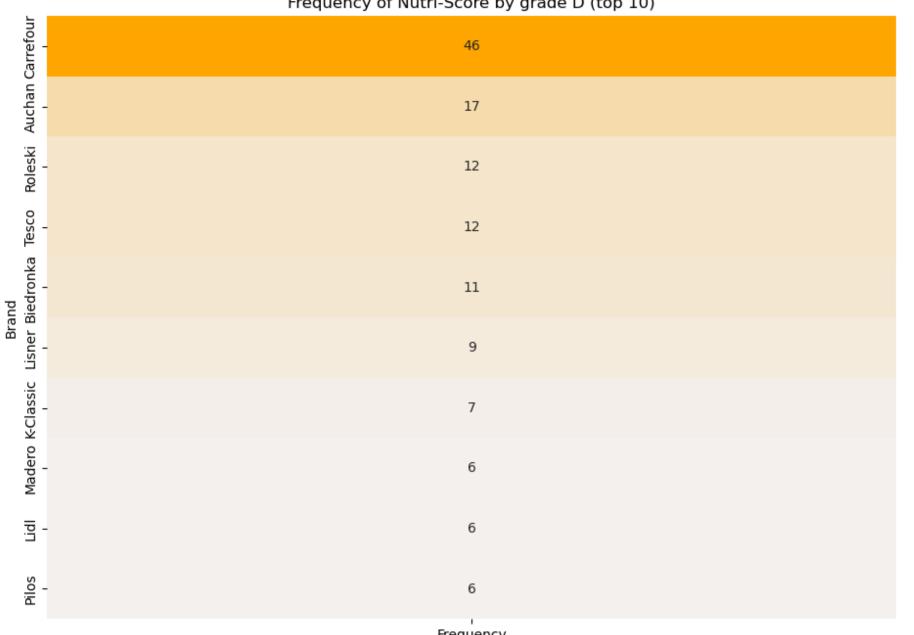
- 30

- 20

- 15

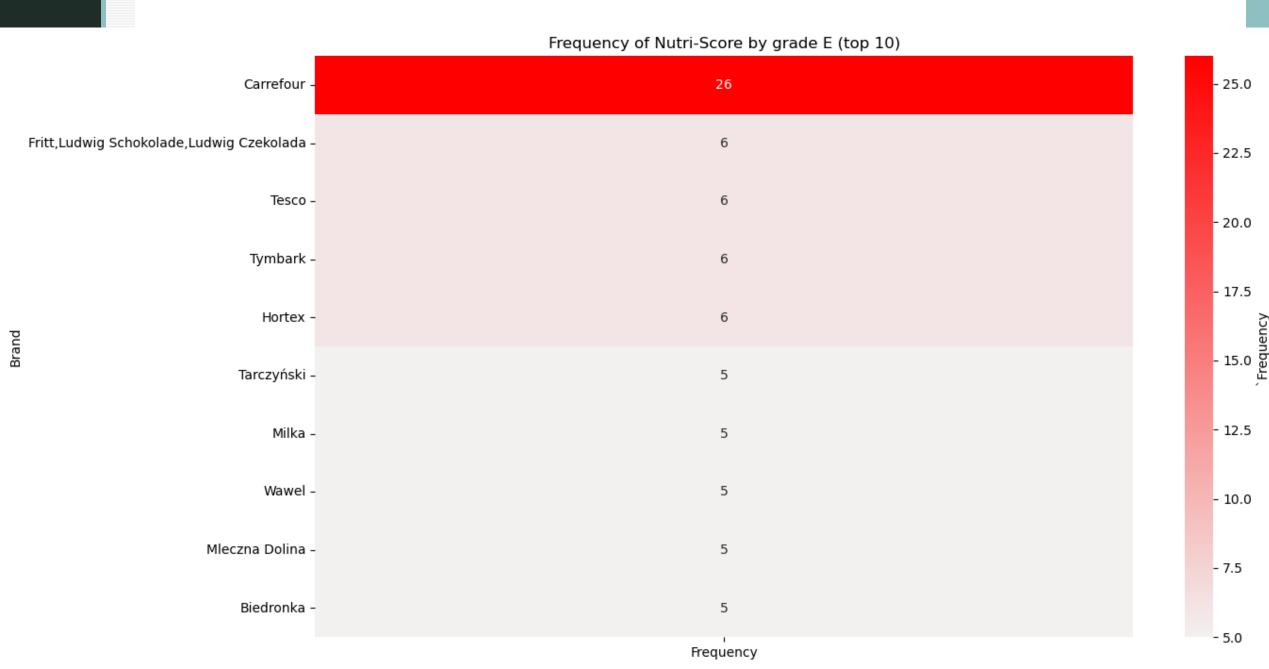
- 10





Frequency

Częstotliwość wystąpień wartości Nutri-score E



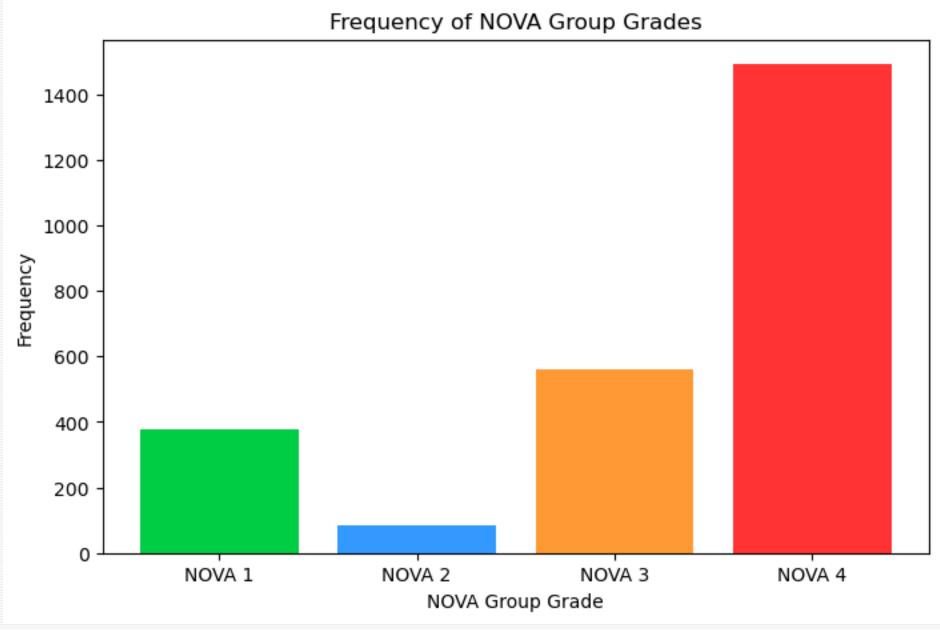
Wniosek

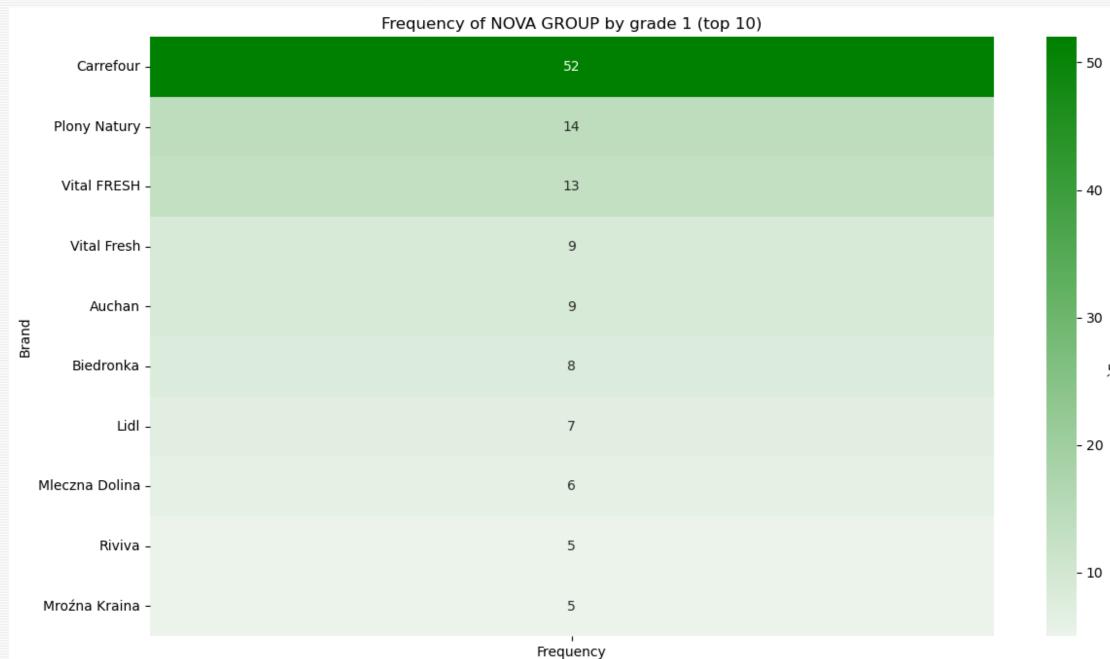
- W każdej kategorii dominuję marka Carrefour, wynika z tego fakt, iż posiada największą ilość produktów w naszej bazie.
- W wartościach A-D na drugim miejscu plasuje się marka Auchan, która również wyróżnia się duża ilością produktów.
- W kategorii A ukazują się marki produktów związanych z warzywami i owocami, bądź ich pochodnymi(GO VEGE, GO ACTIVE, Dawtona)
- W kategorii B pojawiają się marki związane z nabiałem (Bakoma, Danon, Piątnica)
- W kategorii C znajdują się marki związane z napojami owocowymi oraz orzechami oraz przetwórstwem rybnym (Solevita, Graal, Top)
- W kategorii D ukazane są produkty związane z sosami, przetwórstwem rybnym oraz jogurtami (Roleski, Madero, Pilos)
- W Kategorii E pojawiają się produkty związane z napojami słodkimi, słodyczami oraz przetworzonym mięsem (Fritt, Tymbark, Milka, Tarczyński)



- NOVA to klasyfikacja produktów żywnościowych oparta na poziomie ich przetworzenia
- Ma ułatwić rozpoznawanie produktów o wysokim stopniu przetworzenia, które są zazwyczaj mniej korzystne dla zdrowia, i promować produkty o niższym stopniu przetworzenia.
- Grupa 1: Produkty nieprzetworzone lub minimalnie przetworzone.
- Grupa 2: Przetworzone składniki kulinarne
- Grupa 3: Produkty przetworzone
- Grupa 4: Produkty ultraprzetworzone

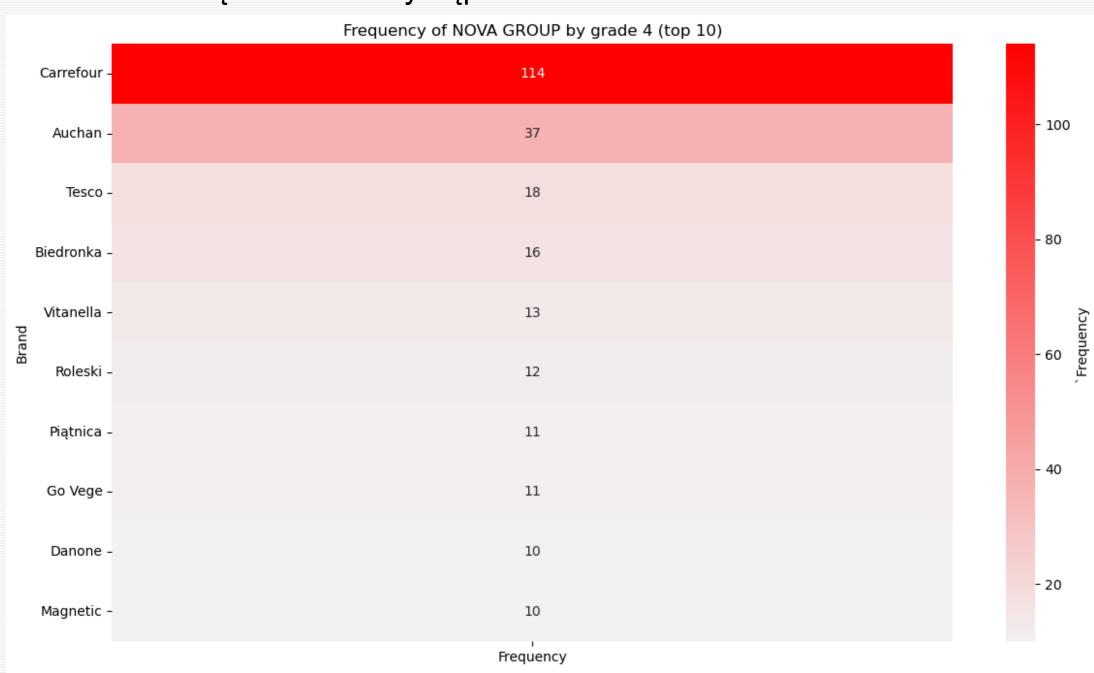
Częstotliwość wystąpień poszczególnych wartości NOVA











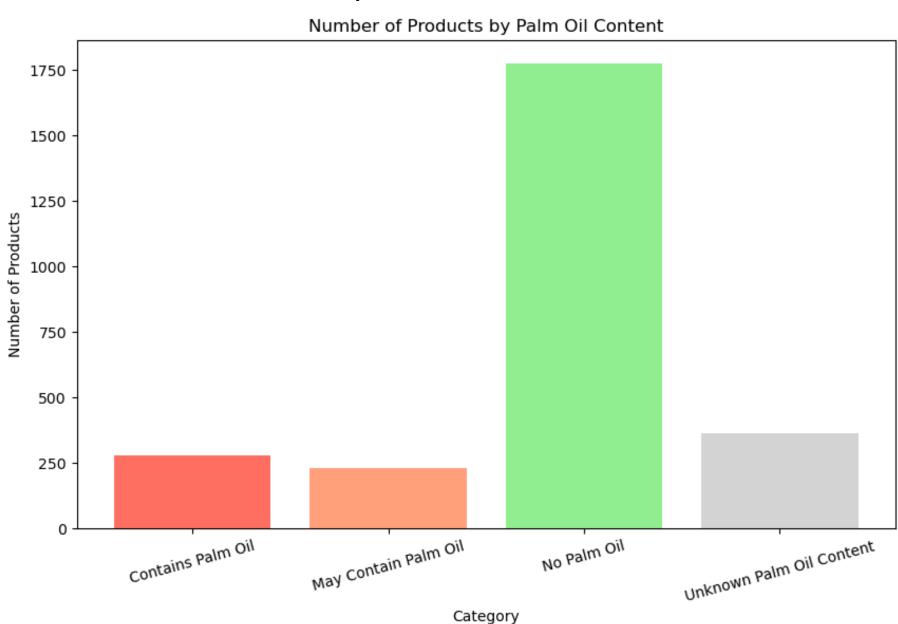
Wniosek

- W każdej kategorii dominuję marka Carrefour, wynika z tego fakt, iż posiada największą ilość produktów w naszej bazie.
- W kategorii 1 ukazują się marki produktów związanych z warzywami i owocami oraz kaszami(Plony natury, Vital Fresh, Riviva)
- W kategorii 2 znajdują się marki związane z nabiałem (Mleczna dolina, Mlekovita, Wyborny)
- W kategorii 3 ukazane są marki związane z przetwórstwem rybnym, jogurami oraz vege (Govege, Vemondo, Pilos, Graal,)
- W kategorii 4 również ukazują się marki związane z jogurtami, ale również z sosami (Piątnica, Danone, Roleski)
- Istotnym jest fak, iż Nova Group nie pokrywa się z Nutri-Scorem. Prawodpodobnie w naszej bazie produkty takie jak słodycze nie są często oceniane pod kątem przetworzoności.
 Natomiast marki tzw. Fit, które są odpowiednikiem słodyczy znajduja się w kategorii 4.

Olej palmowy

- Olej palmowy zawiera zarówno tłuszcze nasycone, jak i nienasycone.
- Tłuszcze nasycone mogą przyczyniać się do wzrostu poziomu cholesterolu we krwi, co zwiększa ryzyko chorób sercowonaczyniowych
- Zawiera olej palmowy: Produkt zawiera olej palmowy w składzie.
- Może zawierać olej palmowy: Nie zawiera oleju palmowego
- Nieznana obecność

Częstotliwość wystąpień oleju palmowego w składzie produktu



Częstotliwość zawartości oleju palmowego

Frequency of containtment of palm oil by brands (top 10)

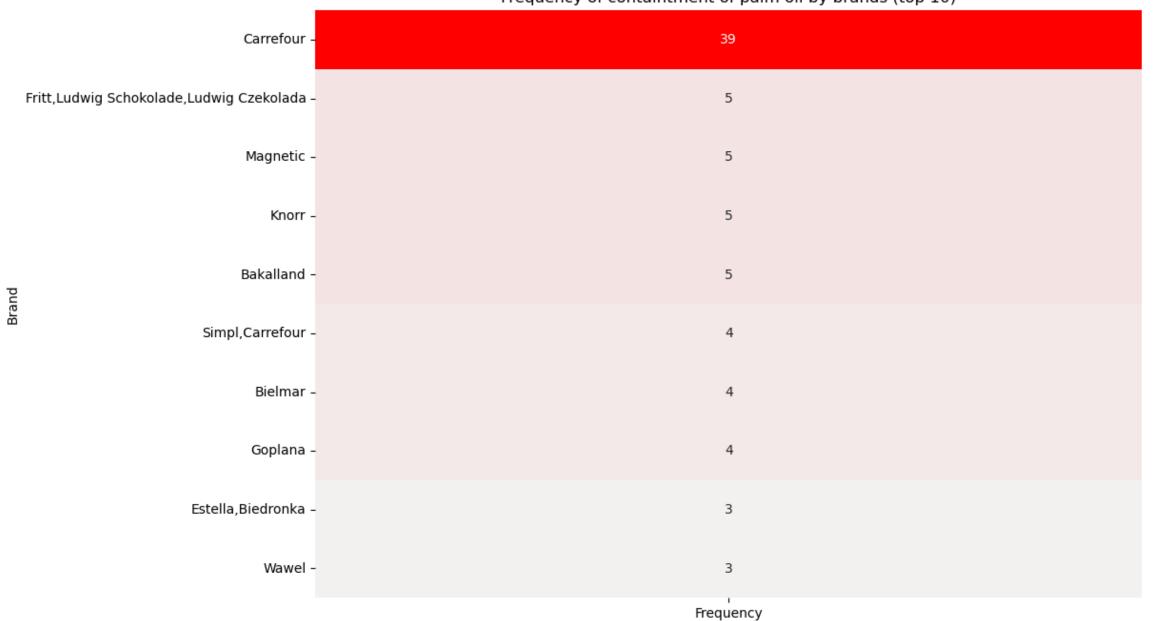
- 35

- 30

- 25

- 15

- 10



Częstotliwość możliwej zawartości oleju palmowego

- 11

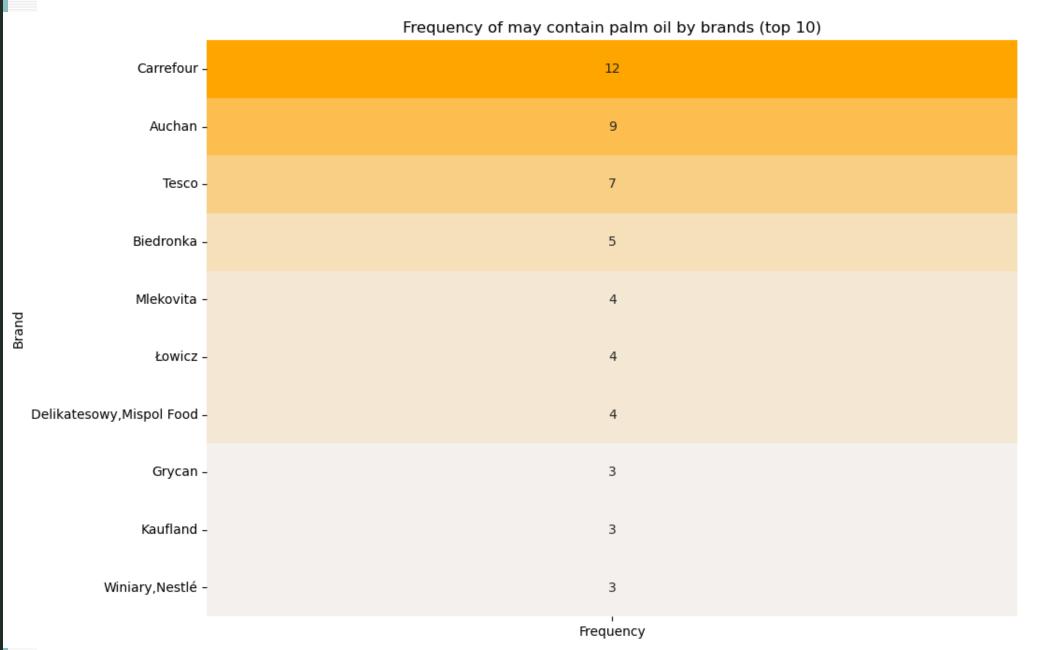
- 10

- 9

- 6

- 5

Frequency



Częstotliwość braku zawartości oleju palmowego

Frequency of no containment of palm oil by brands (top 10)



- 60

Częstotliwość nieznanej zawartości oleju palmowego

Frequency of unknown containment of palm oil by brands (top 10)

- 20.0

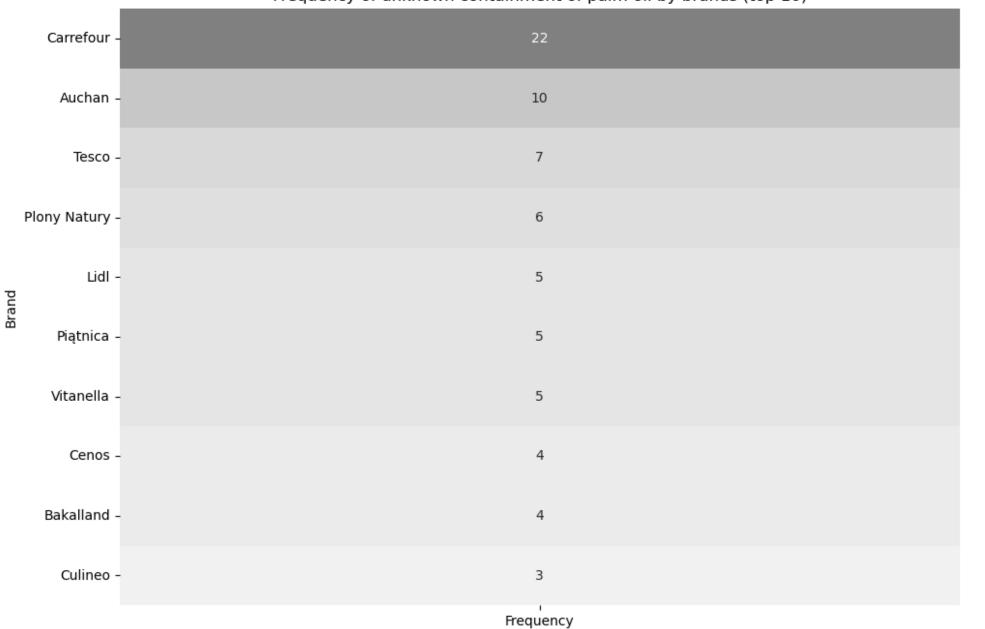
- 17.5

- 15.0

- 10.0

- 7.5

- 5.0



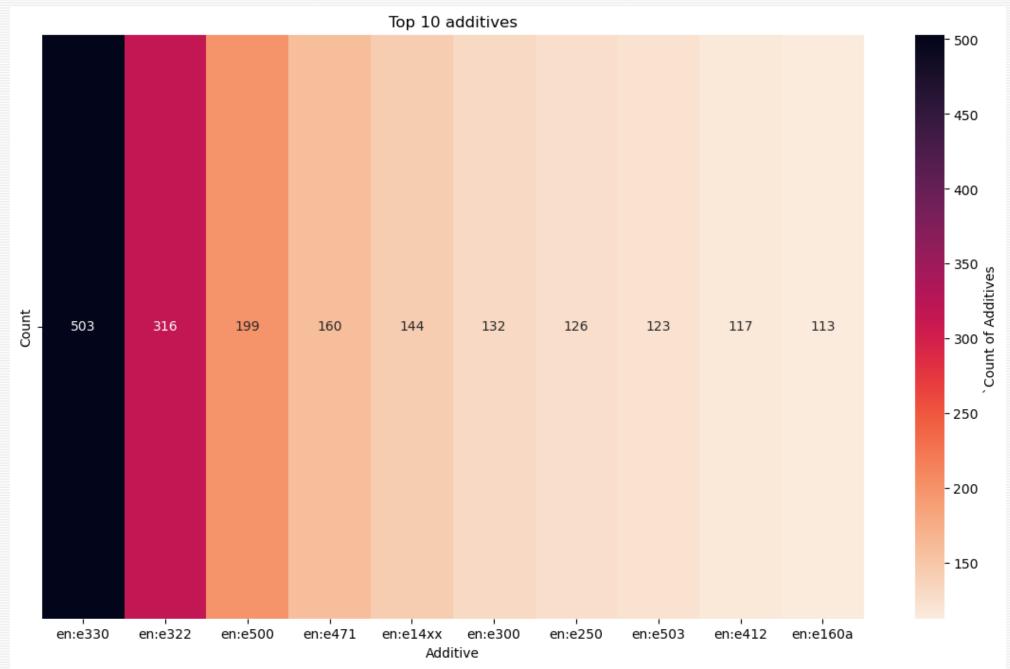
Wniosek

- W każdej kategorii dominuję marka Carrefour, wynika z tego fakt, iż posiada największą ilość produktów w naszej bazie.
- Zawartością oleju palmowego najczęściej charakteryzują się producenci marek związanych ze słodyczami (Fritt, Magnetic)
- Możliwa zawartość oleju palmowego związana jest z markami produktów związanych z przetwórstwem (Mispol, Łowicz)
- Brak oleju palmowego charakteryzuje marki produktów vege (Go Vege, Vemondo)
- Nieznana zawartość oleju palmowego zwiazana jest z markami produktów z kaszy oraz bakalii(Plony natury, Bakalland)

Dodatki do żywności

- Są to substancje, które są celowo dodawane do produktów spożywczych, aby poprawić ich smak, wygląd, trwałość czy konsystencję. Są one oznaczone numerami "E"
- Dodatki to przede wszystkim barwniki, konserwanty, emulgatory, przeciwutleniacze
- Dopuszczone przez regulacje UE po przejściu testów.

Najczęstsze dodatki do żywności



Najczęstsze dodatki występujące w bazie

- E330 (Kwas cytrynowy): Naturalny regulator kwasowości i konserwant, chroni przed rozwojem mikroorganizmów; powszechnie stosowany w napojach i słodyczach.
- E322 (Lecytyny): Emulgator naturalnego pochodzenia (najczęściej z soi lub jaj), stosowany do poprawy konsystencji i zapobiegania rozwarstwianiu się produktów.
- E500 (Węglany sodu): Środek spulchniający, regulator kwasowości, np. soda oczyszczona; stosowany w pieczywie i wypiekach.
- E471 (Mono- i diglicerydy kwasów tłuszczowych): Emulgator i stabilizator pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, stosowany do poprawy konsystencji produktów, takich jak margaryny, wypieki.
- E14xx (Zmodyfikowane skrobie): Skrobie poddane modyfikacji, zagęszczają i stabilizują; stosowane w sosach, deserach, produktach mrożonych.

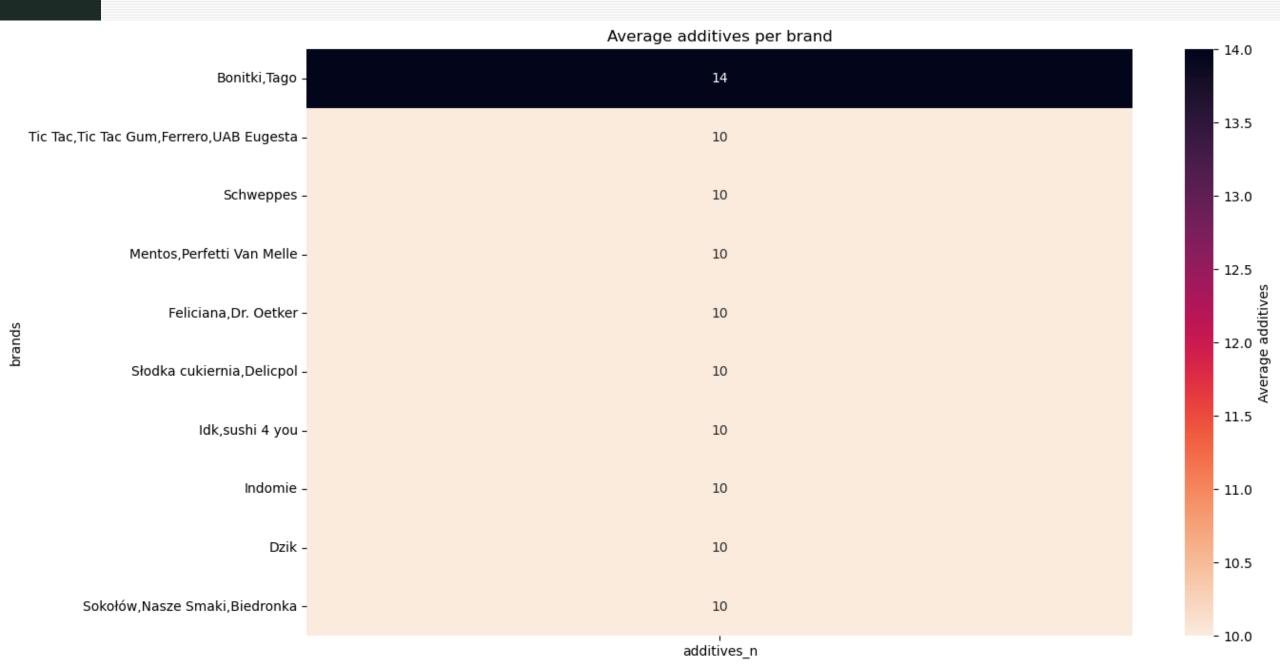
Najczęstsze dodatki występujące w bazie

- E300 (Kwas askorbinowy, witamina C): Przeciwutleniacz, zapobiega utlenianiu i jełczeniu; stosowany w pieczywie, sokach, jako wzbogacenie w witaminę C.
- E250 (Azotyn sodu): Konserwant, stosowany głównie w przetworach mięsnych;
 zapobiega rozwojowi bakterii, w tym Clostridium botulinum.
- E503 (Węglan amonu): Środek spulchniający i regulator kwasowości; stosowany w wypiekach, zwłaszcza ciastkach i herbatnikach.
- E412 (Guma guar): Zagęstnik naturalny, pochodzący z rośliny guar; stosowany w lodach, sosach, zupach do poprawy tekstury.
- E160a (Karoteny): Naturalny barwnik o żółto-pomarańczowej barwie,
 pozyskiwany np. z marchwi; stosowany w napojach, deserach, margarynach.

Suma dodatków na markę



Średnia ilość dodatków na markę



Wniosek

- Najwięcej dodatków przypada na markę Carrefour oraz Auchan, jest to związane z największa ilością produktów w bazie.
- Natomiast największą średnia ilość dodatków na produkt wyróżnia markę Bontiki, Tago
- Produkty marek związanych ze słodyczami charakteryzuje średnio 10 dodatków na produkt.

